

prima instanță: I. Rusu

instanța de apel: E. Ababei, G. Polivenco, E. Rățoi

Î N C H E I E R E

02 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Corolevschi, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Făclia Științei”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „Făclia Științei” împotriva lui Hultureanu Tamara cu privire la anularea tranzacției de înstrăinare a imobilului, evacuarea și revendicarea bunului imobil din posesie străină,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2014, prin care apelul declarat de societatea pe acțiuni „Făclia Științei” a fost admis și casată hotărîrea Judecătoriei Drochia din 02 decembrie 2013,

c o n s t a t ă:

La data de 18 octombrie 2012, societatea pe acțiuni „Făclia Științei” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Hultureanu Tamara cu privire la anularea tranzacției de înstrăinare a imobilului, evacuarea și revendicarea bunului imobil din posesie străină.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza ordinului Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat pe lîngă Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova s-a decis în conformitate cu rezultatele Licitățiilor Republicane, cu cota proprietății private de 100 %, privatizarea imobilelor din r-nul Drochia, printre care și imobilul din s. Țarigrad.

Totodată menționează, că la data de 22.08.1995, la Camera Înregistrării de Stat, a fost înregistrată SA „Făclia Științei” cu nr. înregistrării de stat 1009600022923, cu sediul în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 12. În capitalul statuar al S.A. „Făclia Științei” au fost incluse cîteva magazine din raionul Drochia conform actului mijloacelor fixe din 01.04.1995, printre care și clădirea fostului magazin de cărți „Luminița” din sat. Țarigrad, raionul Drochia. Conform datelor din Registrul bunurilor imobile, la data de 03 aprilie 2000,

această clădire a fost înstrăinată, într-un mod necunoscut, Tamarei Hultureanu, conform procesului-verbal nr.0 din 03 aprilie 2000.

Consideră, că prin aceste contract de vânzare-cumpărare s-a lezat dreptul de proprietate a SA „Făclia Științei” asupra bunului imobil menționat, ce-i aparține în baza adeverinței de privatizare din 21.06.2010 nr.8/03.

Invocă recurentul precum că, în pofida faptului că S.A. „Făclia Științei” este proprietarul legal al clădirii, aceasta nu-și poate exercita împuternicirile sale, deoarece societatea a fost deposedată în mod abuziv și ilegal de acest bun.

În opinia reclamantului, contractul de vânzare-cumpărare este nul, ori, negocierile privind vânzarea bunului imobil în litigiu nu s-au dus nemijlocit cu proprietar acestuia.

Mai afirmă SA „Făclia Științe” că, neavînd în posesiune bunul, nu are posibilitate reală de a-l folosi și de a dispune de el, fapt care generează încălcarea dreptului său de proprietate asupra bunului litigiu, care este apărat prin intermediul art. 316 și 374 alin. (1) Codul Civil.

Reclamantul SA „Făclia Științei” solicită recunoașterea ilegalității privării (deposedării) SA „Făclia Științei” de dreptul de proprietate asupra imobilului din Țarigrad, r-nul Drochia precum și a tuturor tranzacțiilor de înstrăinare a imobilului respectiv cu repunerea părților în starea inițială; anularea tranzacțiilor de înstrăinare a imobilului în favoarea pîrîtului Tamara Hultureanu și anume procesul - verbal nr. 0 din 03 aprilie 2000 (1996/00); obligarea pîrîtului Tamara Hultureanu de a restitui în beneficiul SA „Făclia Științei” imobilul din sat. Țarigrad, r-l Drochia cu nr. cadastral 3641215.033.01.002; evacuarea pîrîtului din imobilul sat. Țarigrad, r-nul Drochia cu instalarea SA „Făclia Științei” în imobilul dat; încasarea de la pîrît în beneficiul SA „Făclia Științei” a cheltuielilor de judecată, suportate de reclamant în legătură cu depunerea prezentei cereri.

Prin hotărîrea judecătoriei Drochia din 02 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă ca nefondată și depusă cu omiterea termenului general de prescripție extensivă. S-a încasat de la SA „Făclia Științei” în beneficiul lui Hultureanu Tamara cheltuielile de judecată în sumă de 3 400 lei și s-a anulat sechestrul aplicat asupra bunului imobil din s. Țarigrad, r-nul Drochia nr. cadastral 3641215.033.01.002, proprietar Hultureanu Tamara.

La data de 17 decembrie 2013, SA „Făclia Științei” a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, iar la data de 17 februarie 2014, SA „Făclia Științei” a depus apel motivat în care a indicat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază acesta, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea de chemare judecată integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2014, apelul declarat de SA „Făclia Științei”, a fost admis și casată hotărîrea Judecătoriei Drochia din 02 decembrie 2013.

S-a casat integral hotărîrea judecătoriei Drochia din 02 decembrie 2013 și s-a emis o nouă hotărîre prin care:

S-a respins acțiunea depusă de SA „Făclia Științei” împotriva Tamare Hultureanu cu privire la anularea tranzacției de înstrăinare a imobilului,

evacuarea și revendicarea imobilului din posesia străină, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

S-a anulat sechestrul aplicat asupra bunului imobil cu numărul cadastral 3641215.033.01.002, amplasat în s. Țarigrad, r-nul Drochia.

S-a încasat de la SA „Făclia Științei”, în beneficiul Tamarei Hultureanu, cheltuielile de judecată în mărime de 3 400 lei pentru asistență juridică acordată în instanța de fond și 2 500 lei pentru asistența juridică acordată în instanța de apel.

La data de 09 februarie 2015, SA „Făclia Științei”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii în prima instanță.

În motivarea recursului, a invocat recurentul că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural. Instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; a pus în mod eronat în sarcina pârâtului toate cheltuielile de judecată suportate de pârât; precum și a dat o apreciere arbitrară probelor deduse judecății.

Susține recurentul că, deși în cererea de apel suplimentară, formulată de recurent, a invocat necesitatea atragerii în proces a Agenției Proprietății Publice, succesor al Departamentului Privatizării, în condițiile în care din actele de dispoziție ale instanței denotă faptul că acest departament a înstrăinat un bun care aparținea unei societăți pe acțiuni cu capital social privat în proporție de 100%, acesta nu a fost atras. Art. 69 alin. (2) CPC, stipulează că în caz de examinare a pricinii fără ca partea interesată să atragă în proces intervenientul accesoriu, faptele și raporturile juridice stabilite prin hotărâre judecătorească irevocabilă nu au efecte la examinarea acțiunii de regres depuse împotriva intervenientului.

Într-o altă ordine de idei, consideră recurentul că dispozițiile instanței privind încasarea sumei de 3400 lei este ilegală și lipsită de temei juridic, deoarece hotărârea Judecătoriei r. Drochia, emisă în rezultatul examinării litigiul în această instanță, a fost casată integral.

Precizează recurentul că instanța a emis o hotărâre ilegală și a fost necesar concursul instanțelor superioare pentru a corecta eroarea instanței de fond. În acest context, singura hotărâre valabilă la acest moment este decizia din 09.12.2014, prin care Curtea de Apel Bălți s-a pronunțat asupra fondului, iar cheltuielile aferente acestei faze, recunoscute ca rezonabile este suma de 2500 lei or, casarea integrală a hotărârii instanței de fond atrage și casarea părții ce vizează cheltuielile de judecată suportate pentru examinarea cauzei în instanța respectivă. Responsabilitatea pentru emiterea unei hotărâri contrare legii, ulterior casată de instanța de apel, nu poate fi atribuită recurentului.

Mai indică recurentul că în circumstanțele în care instanța nu a elucidat temeiurile dobândirii dreptului de proprietate asupra bunului imobil - magazin „Luminița” din s. Țarigrad, r-nul Drochia, este prematur ca instanța să aplice prezumția bunei credințe întrucât examinarea dată pricinii a fost prea superficială pentru a admite identificarea motivelor care ar submina prezumția calității de dobânditor de bună credință.

La data de 05 martie 2015, Tamara Hultureanu a depus referință la recursul declarat de SA „Făclia Științei”, solicitînd respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinînd cererea de recurs declarată de SA „Făclia Științei”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 433 CPC.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, analizînd argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicînd corect normele de drept material și procedural.

Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs sunt

irelevante și declarative, motiv pentru care acestea nu pot fi reținute de către instanța de recurs întru admiterea cererii și casarea deciziei instanței de apel.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că motivele indicate în dezacord nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a deciziei, recursul exercitat avînd caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

În aceeași ordine de idei, Colegiul precizează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, la caz, menționează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purceii contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror, instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că, argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4) din CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Făclia Științei”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 432, 433 lit. a), art. 434 alin. (1) și art. 440 CPC completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune

Recursul declarat de SA „Făclia Științei”, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Corolevschi

Ion Druță